

CIM FACTS Newsletter

Issue 19, Chaitra 2079

☎ 021-515712

✉ cim.biratnagar@gmail.com

📍 Sahid Marg, Biratnagar-02

हात्मो भनाई

गुणस्तरीय र अविछिन्न विद्युत आपूर्ति उद्योग/व्यवसाय संचालनका लागि महत्वपूर्ण पक्षका रूपमा रहेतापनि यस क्षेत्रले सुख्खायाममा दैनिक पन्थ पटकसम्म ट्रिपिड, लो भोल्टेज, फ्लक्चुएशनका साथै अघोषितरूपमा विद्युत आपूर्ति अवरुद्धहुने समस्या भोग्दै आएका छन् । देशका विद्युत गृहहरू रन अफ रिभरमा आधारित भईदिदा शुख्खा याममा भारतबाट विद्युत खरिद गरि आपूर्ति नियमित गर्न नसकदा औद्योगिक क्षेत्रमा विद्युत कटौती हुदै आएको छ ।

निरन्तर र निर्वाध रूपमा संचालन रहनुपर्ने उद्योग/व्यवसाय क्षेत्रमा पूर्व सूचना नदिई विद्युत अवरुद्ध गरिदिदा श्रमिक तथा कामदारको व्यवस्थापनमा कठिनाई हुदै आएको छ । कतिपय उद्योगको प्रकृति अनुसार एकपटक विद्युत अवरुद्ध हुदा पुनः सूचारु गर्न करिब ३० देखि ६० मिनेटसम्म समय लाग्ने गरेको छ भने उत्पादनको प्रकृता रहेका वस्तु खेर गई उद्योगलाई ठूलो आर्थिक नोक्सानी हुने गरेको छ । बारम्बार हुने ट्रिपिड र फ्लक्चुएशनले कच्चा पदार्थको नोक्सानी, मिल मेशिनेरी विग्रन गर्इ ठूलो धनराशी मर्मत सम्भारमा खर्च गर्नुपरिरहेको छ भने उत्पादकत्वमा हास आई उत्पादन लागत बढ्दि भई उद्योगहरूले प्रतिष्पर्द्धी क्षमता गुमाउदै गएको अवस्था छ ।

विगतको अनुभव र वर्तमानको समस्यालाई मध्यनजर गरी नेपाल सरकार, विद्युत प्राधिकरणले आगामी दिनमा रन अफ रिभरका साथै जलाशययुक्त विद्युत परियोजनामा लगानी विस्तार गर्नुपर्दछ । विद्युत प्रशारण लाईन पुरानो तथा जिर्ण भएकोले ट्रिपिड र फ्लक्चुएशनको समस्या आउने गरेकोले पुराना संरचनालाई समयानुकूल परिवर्तन गर्नुपर्दछ । सुख्खायाममा विद्युत अपुग हुने यथार्थलाई आत्मसात गर्दै हाल औद्योगिक क्षेत्रमा मात्र गर्दै आएको विद्युत कटौती पिक आवरमा सबै क्षेत्रमा समानुपातिक ढंगबाट वितरण गरिनु पर्दछ । साथै, नीजि क्षेत्रले उत्पादन गरेको विद्युत, प्राधिकरणको प्रशारण लाईन प्रयोग गरि सिघै नीजि उद्योगहरूले खरिद गरि उपयोग गर्न पाउने नीतिगत व्यवस्था गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनु पर्दछ ।

देशको वर्तमान आर्थिक तथा वित्तीय स्थिति

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को ६ महिनाको तथ्याङ्कका आधारमा

	१८.६% ले घटेको छ आयात		१८.०% ले घटेको छ निर्यात
	२७.१% ले बढेको छ विप्रेषण आप्रवाह (नेपाली रूपैयाँगा)		७०.८८% उभोल्ता मूल्य सुधारका आधारित गुदारणीति (वार्षिक बिन्दुगत आधारमा)
	रु.६६७ अर्ब ६६ करोड संघीय सरकारको रखर्च (नेपाली रूपैयाँगा)		रु.१३३ अर्ब २१ करोड शोधनान्तर स्थिति (धाराना नेपाली रूपैयाँगा)
	रु.१३८३ अर्ब ३३ करोड कुल विदेशी विनियम संचिति (अन्तर्राष्ट्रीय डलरमा)		रु.५१८ अर्ब ६८ करोड राजस्व परिचालन (नेपाली रूपैयाँगा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, पैष मसान्त २०७९

आन्तरिक बिजुली उत्पादन (वर्षायाम र सुख्खा मौसममा)

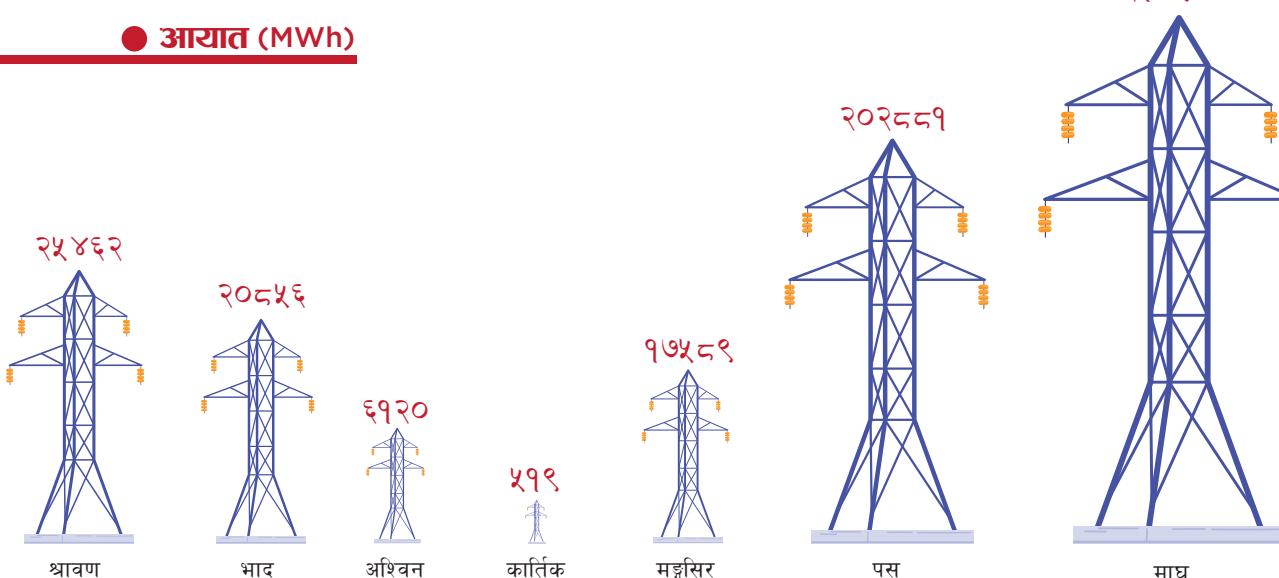

महिना	ऊर्जा उत्पादन (मेगावाट-घण्ठा)	NEA (नेपाल विद्युत प्राधिकरण)	NEA सहायक	IPP (स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकहरू)
श्रावण	३०२९७८	३९०६३२	५८१३४२	
भाद्र	३१३३०१	३९३९४१	५८९२३२	
अश्विन	२४३५३१	३६८८०८	५७०४४५	
कार्तिक	२५७७६९	१७९६९८	४९२६८१	
मङ्गसिर	२६०९०५	१६२६३९	४०७४९३	
पुस	२३२९०२	१२०८३०	३४३९६२	
माघ	१७४६७८	८९६७४	२५७४५३	

स्रोत: विद्युत विकास विभाग

भारतबाट आयात (वर्षायाम र सुख्खा मौसममा)

● आयात (MWh)

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण

मात्र र आपूर्तिको अवस्था (वर्षायाम र सुख्खा मौसमाना)

महिना	कुल ऊर्जा उपलब्ध (MWh)	ऊर्जा आवश्यकता (MWh)
श्रावण	१३००४९४	१०५०५९६
भाद्र	१३७०३३१	१०६३७९६
अश्वन	११८८९०३	१०९२९५
कार्तिक	१३०६६७	७२९२३४
मङ्गसिर	८४८६२५	७६२७२२
पुस	१००५७३	११५८९९
माघ	८३२७९४	८६३६२०

विद्युत खपत (६ वटै प्रदेशको) प्रदेश अनुसार

मङ्गसिर २०७९ सर्तमा

प्रदेश/विभाग	प्राप्त एकाइ	प्रयोग गरिएको एकाई
प्रदेश १	७०२,०३०,२९९.९९	६४९,९९०,६६५.७७
मधेस	९५५,९५२,३४४.५१	८२३,५८३,९६३.२९
हेटौंडा डिभिजन	२८७,३६७,५४९.२६	२७४,३४३,२७१.१९
बागमतल	११८,०६६,२७८.३५	८६९,१७५,६९३.०३
गण्डकी	२८२,३५२,२८८.९७	२६४,१९०,७५८.७३
लुम्बिनी	५४९,९००,१८०.८१	५०९,२९८,८५०.५९
नेपालगञ्ज डिभिजन	२७०,९४५,०२९.७०	२६०,१९६,५२९.३२
कर्णाली	३४,६०९,५८७.१४	३०,९४०,००६.००
सुदूरपश्चिम	१५४,२५६,४३२.५०	१४५,०५२,९८२.००

औद्योगिक क्षेत्रको रूपत, प्रति युनिट महशुल

		तल्लो भोल्टेज स्तर (२३०/८०० भोल्ट)	
औद्योगिक		डिमाण्ड शुल्क (रु. प्रति के.मि.ए. प्रति महिना)	इनर्जी शुल्क (रु. प्रति कि.वा.घण्टा: युनिट)
ग्रामीण तथा घरेलु उद्योग		६०१००	७८०
साना उद्योग		११०१००	९६०
मझौला भोल्टेज (३३ के.मि.)			
औद्योगिक		डिमाण्ड शुल्क (रु. प्रति के.मि.ए. प्रति महिना)	इनर्जी शुल्क (रु. प्रति कि.वा.घण्टा: युनिट)
औद्योगिक (३३ के.भी)		२५५१००	८४०
माथिल्लो भोल्टेज स्तर			
औद्योगिक		डिमाण्ड शुल्क (रु. प्रति के.मि.ए. प्रति महिना)	इनर्जी शुल्क (रु. प्रति कि.वा.घण्टा: युनिट)
औद्योगिक (१३२ के.भी)		२३०।००	८२०
औद्योगिक (६६ के.भी)		२४०।००	८२०

सार्क राष्ट्रहरुको विद्युतको महशुल तुलनात्मक विवरण

१ सिंगल फेज तल्लो भोल्टेज (२३० भोल्ट)

कि.वा.घण्टा (मासिक)	५ एमिपयर		१५ एमिपयर		३० एमिपयर		६० एमिपयर	
	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा.घण्टा: युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा.घण्टा: युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा : युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा.घण्टा: युनिट)
० देखि २०	३०	०	५	४१००	७५	५१००	१२५	६००
२१ देखि ३०	५०	६५०	७५	६५०	१००	६५०	१२५	६५०
३१ देखि ५०	५०	८००	७५	८००	१००	८००	१२५	८००
५१ देखि १००	७५	१५०	१००	१५०	१२५	१५०	१५०	१५०
१०१ देखि २५०	१००	१५०	१२५	१५०	१५०	१५०	२००	१५०
२५० भन्दा माथि	१५०	११००	१७५	११००	२००	११००	२५०	११००

नोट : ५ एरिप्यरका ग्राहकको हक्कना यदि मासिक २० किलोवाट-घण्टा: युनिटमन्दा बढी खपत गरेमा १ देखि २० किलोवाट-घण्टा: युनिटसम्मको इनर्जी शुल्क रु ३।०० प्रति युनिटका दरले लाग्ने छ ।

२ थी फेज तल्लो भोल्टेज (४०० भोल्ट)

कि.वा.घण्टा (मासिक)	१० के.मि.ए. सरम			१० के.मि.ए. सरम		
	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा: युनिट)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा: युनिट)	आषाढदेशि कार्तिकसरम	मंसिरदेशि जेष्ठसरम
जुनसुकै खपतका लागि	११००।००	१०।५०	११।५०	१८००।००	१०।५०	११।५०

३ थी फेज मझौला भोल्टेज (३३/११ के.भी.)

कि.वा.घण्टा (मासिक)	मासिक न्यूनतम शुल्क (रु)	इनर्जी शुल्क (रु प्रति कि.वा. घण्टा: युनिट)	
		आषाढदेशि कार्तिकसरम	मंसिरदेशि जेष्ठसरम
जुनसुकै खपतका लागि	१००००००	१०।५०	११।५०

स्रोत: नेपाल विद्युत प्राधिकरण

मालिद्धर

मालिद्धर बिजुली मूल्यहरू

घरायसी KWh

मालिद्धरियन रुफिया

२.१९६

भारत

भारत बिजुली मूल्यहरू

घरायसी KWh

त्यवसाय KWh

भारतीय रुपैयाँ

६.०१

८.२४

श्रीलंका

श्रीलंका मूल्यहरू

घरायसी KWh

त्यवसाय KWh

१४.७१

१२.९३

Source: Global petrol prices

پاکستان

۵ کیلوواٹ سرمن سوئیکٹ لोڈکا لागی سुرक्षیت

پ्रاتی شولک (کیلوواٹ-ہنٹا)

Up to ۵۰ Units-LifeLine	۳.۹۵
۱۰ - ۱۰۰ Units-LifeLine	۷.۷۸
۱۰۱ - ۱۰۰ Units	۷.۷۸
۱۰۱ - ۲۰۰ Units	۹۰.۰۶
۱- ۱۰۰ Units (अسुरक्षित)	۹۳.۴۸
۱۰۱- ۲۰۰ Units	۹۵.۹۵
۲۰۱- ۳۰۰ Units	۲۲.۹۴
۳۰۱- ۴۰۰ Units	۲۵.۵۳
۴۰۱ - ۵۰۰ Units	۲۷.۷۸
۵۰۱ - ۶۰۰ Units	۲۹.۹۶
۶۰۱ - ۷۰۰ Units	۳۰.۳
۷۰۰ Units بندہ مارثی	۳۵.۲۲

پروگرام کا سمای	Peak	Off Peak
	۳۴.۳۹	۲۶.۰۷
اویڈیٹیک	Peak	Off Peak
Up To 25 کیلوواٹ -at 400/230 بھولٹ	۲۶.۷۳	۲۶.۷۳
۲۵-۵۰۰ کیلوواٹ بندہ بندی (۴۰۰ بھولٹما)	۲۶.۷۳	۲۶.۷۳
پروگرام کا سمای	Peak	Off Peak
Upto 25 kW	۳۰.۳۹	۲۸.۷۳
Exceeding 25-500 kW -at 400 Volts_	۳۰.۳۹	۲۸.۶۲
۵۰۰۰ کیلوواٹ ساممکا سبے لوڈکا لागی (11,33 کیلوواٹما)	۳۰.۳۹	۲۸.۵۳
سبے لوڈکا لागی (۶۶,۱۳۲ کیلوواٹ ر مارثی)	۳۰.۳۹	۲۸.۴۳

Source: Islamabad Electric Supply Company

بُوٹان

کم میلٹیج (LV)	Off Peak
LV Block-I (گرامیان) 0-100 kWh	۰
LV Block-I (ہائیلٹیاں) 0-200 kWh	۰
LV Block-I (অন্য) 0-100 kWh	۱.۲۵
LV Block-II (All) > 100 kWh	۲.۶۶

अफगानिस्तान

अपार्टमेन्ट	स्तर	
	०-२०० kwh	२.५
	२०१-४००	३.७५
	४०१-७००	६.२५
	७०१-२०००	८.७५
	२००० - उच्च	१०
व्यावसायिक		१२.५
सरकार		१३.७५
NGO		१२.५
दर्ता कारखाना		६.७५
दर्ता नभएको कारखाना		१२.५

Source: Da Afghanistan Breshna Sherkat (DABS)

विंगत ५ वर्षमा निर्माण अनुमति प्राप्त राष्ट्रिय परियोजनाहरू

परियोजनाहरू (२०७५ देखि)	क्षमता (मेगावाट)	परियोजनाहरू (२०७५ देखि)	क्षमता (मेगावाट)
अरुण ३	९००	सुपर हेव HEP	५
मिडल डरम खोला-आ HEP	३	मिडल कालीगण्डकी	५३.५३९
मिडल डरम खोला-ब HEP	४.५	टदी खोला कस्कदे	३
अप्पर खुदि	२६	बज्र मदी जलविद्युत परियोजना	२४.८
अप्पर टमो	२८५	अप्पर रिचेत खोला प्प	२
हेव अ स्मल्ल HEP	५	भयकु खोला HEP	५.२४३
टिल-१ जलविद्युत परियोजना	४४०	अप्पर टृशुइ-२ HEP	१०२
टिल-२ जलविद्युत परियोजना	४२०	टिनौ खोला HEP	३.४४
अप्पर फव HEP	५.८	लिखु खोला HEP	३०
सुपर आन्खु खोला जलविद्युत परियोजना	२५.४	अप्पर सुरी खोला HEP	७
पुवा ई जलविद्युत परियोजना	४.९६	अप्पर मिदिम खोला प्प	७.५

परियोजनाहरू (२०७५ देशि)	क्षमता (मेगावाट)	परियोजनाहरू (२०७५ देशि)	क्षमता (मेगावाट)
उपर म्यागदी-एए HEP	५३.५	अपर भुरुन्दी खोला घ्	३.७५
सगु खोला १ HEP	५.५	ण्यसिम HEP	३५
फेदी खोला (ठुम्लुड) स्मल्ल HEP	३.५२	अपर इड्वा खोल	९.७
ठुलो खोला जलविद्युत परियोजना	२१.३	अपर डरौदी जलविद्युत परियोजना	९.२
चेपे खोला HEP	७	लड्दी खोला स्मल्ल HEP	३.२६
अपर इर्खुवा HEP	१४.५	सेतीखोला HEP	२२
इसुवा खोला जलविद्युत परियोजना	९७.२	मेव खोला HEP	२३
अपर मैव HEP	१७.८५	बगर खोला HEP	५.५
मझे खोला HEP	२४	दुध्घोखरी चेपे HEP	८.८३६
लोएर बलेफि	२०	सुपर चेपे HEP	९.०५
मद्य सुपर डरौन्दी HEP	१०	जुम खोला HEP	५६
रौजे खोला HEP	४.९९	अपर डरौदी ब स्मल्ल HEP	८.३
भोटेकोशी ५ HEP	६२	अपर डरौदि-क HEP	९.८२
सेती खोला HEP	२५	अपर बलेफि	४६
करुवा सेती HEP	३२	इलेप टतोपनी खोला HEP	२५
अपर पिलुवा ३ HEP	४.९५	सुपर मेलम्ची HEP	२३.६
हिदी खोला HEP	६.८२	अपर पिलुव-१ HEP	७.७
मिद सोलु खोला HEP	९.५	सुपर कबेली खोला अ HEP	१३.५
मिडल टदी HEP	५.५	सुपर कबेली खोला कस्कदे HEP	१२
पेगु खोला स्मल्ल जलविद्युत परियोजना	४.३५	कबेलि-३ HEP	२१.९३
जुरिएमविए खोला स्मल्ल जलविद्युत परियोजना	७.६३	भलौदी खोला HEP	२.६४५
लान्द्रुक मोदी HEP	८६.५९	इसुवा खोला प्रोर कस्कदे HEP	३७.७
सुनिगद्	११.०५	अरुण खोला २ HEP	२
मिद रवा खोला HEP	२.५	सोना खोला HEP	९
दुध्कोशी-२ (जलेस्वर) HEP	७०	माथिल्लो कबेली HEP	२८.१
मुदी खोला जलविद्युत परियोजना	१४.७	सुपर लोएर बगमती HEP	४१.८६
लोएर मिद रवा खोला HEP	४	मिडल होडु खोला ब HEP	२२.९
मेन्चेत खोला HEP	७	अपर सेती HEP	२०
टमोर मैव	१२८	अपर डेउमाइ खोला स्मल्ल HEP	८.३
मिदिम १ HEP	१३.४२४	सेप्ली खोला HEP	५
लोएर टरा खोला HEP	३.५	टमोर खोल-५ HEP	३७.५
म्यरदी खोला जलविद्युत परियोजना	५७.३	कुन्बन खोला HEP	२०

परियोजनाहरू (२०७५ देखि)	क्षमता (मेगावाट)	परियोजनाहरू (२०७५ देखि)	क्षमता (मेगावाट)
हिम्चुली डोर्दी HEP	५७	णिलिरी खोल-ई कस्केद परियोजना	६२
माथिल्लो ठुलो खोला अ HEP	१५	लोएर मनाड मर्स्यडिंद	१४०
अप्पर सगु HEP	१०	मनाड मर्स्यडिंद	२८२
टिप्प्यड कालीगण्डकी HEP	५८	बदिगाद (कोल्ति)	४.५
मध्य होडु खोला -अ HEP	२२	गर्च्यड खोल	६.६
चिनो खोला HEP	७.९	अप्पर मर्स्यडी १	१३८
घुन्स खोला HEP	७७.५	अप्पर लोहोरे प्प्	४
सिम्बुवा खोला HEP	७०.३	चमेलिय (छेतिगाद)	८५
दुध खोला HEP	६५	अप्पर पिलुवा हिल्स स्मल्ल HEP परियोजना	४.९९
जलिंगाद	२१	कालीगन्दकी गोर्गे	१६४
मिडल टृशुली गङ्गा नदि	१५.६२५	ण्यादि-फिरी HEP	२१.४
अप्पर मदी ० HEP	४३	अप्पर रहुघाट	४८.५
मिडल मैलुड (कस्केद) HEP	१३	अप्पर चमेलिय HEP	४०
आयु मलुन खोला HEP	२१	चिसड खोला -अ स्मल्ल HEP	१.८
अप्पर कबेलि-२ HEP	१५	लोएर हेव खोल-आ HEP	७.३
पलुन खोला १ HEP	३०	सगु खोला HEP	२०
पलुन खोला स्मल्ल HEP	२१	दुधकुन्द खोला HEP	१२
स्यारपु HEP	३.३	अप्पर अन्धु खोल	३८
भोटेकोशी १ HEP	४०	अप्पर माछा खोला HEP	४.५५
लुजा खोला HEP	२४.८	भिम खोला स्मल्ल HEP	४.९६
अप्पर पिखुवा खोला HEP	४.९	जोगमै कस्केद	५.२
सनी भेरी HEP	४४.५२	सङ्गु खोला HEP	५
सिवखोला HEP	९.३	मिडल मेव HEP	४९
		णुप्प्ले लिखु HEP	५७.५

उद्योग संगठन मोरडङ्गारा पि.एल.सी अटोमेशन तालिम आयोजना

उद्योग संगठन मोरडको आयोजना र इन्स्योर परियोजनाको सहयोगमा यस क्षेत्रका उद्योगहरुको पि.एल.सी. अटोमेशनमा कार्यरत पेशाकर्मीहरुको सीप अभिवृद्धिका लागि माघ २९ गते देखि संचालन गरेको चौविस दिने वर्कस फरदर ट्रेनिङ सम्पन्न भएको छ ।

विभिन्न उद्योग प्रतिष्ठानमा कार्यरत २३ जना सहायक स्तरका पि.एल.सी सेक्सनका कर्मचारीहरुको ज्ञान र सीप अभिवृद्धि गरी थप परिस्कृत बनाउन विशेषज्ञ प्रशिक्षकद्वारा दैनिक तीन घण्टा संचालन गरिएको तालिममा सहभागिहरुले स्वचालन परिचय, यसका कम्पोनेन्टहरु, परिक्षण उपकरण, समस्या निवारण, उर्जाको समूचित

व्यवस्थापन पढ्दती, नया मेशिनको स्थापना र सुरक्षा संयन्त्र, उत्पादकत्व अभिवृद्धि लगायतका विषयहरु समेटि सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक रूपमा कक्षा संचालन गरिएको थियो । उद्योग/प्रतिष्ठानहरुलाई आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति उपलब्ध गराउन संचालन गरिएको सीप विकास ईकाईको समन्वयमा आगामी दिनमा वर्कस फरदर ट्रेनिङ अन्तर्गत लेथ र वोईलर अपरेटर सम्बन्धी तालिम संचालन गरिने कार्यक्रम रहेको छ ।

उर्जा दक्षताको महत्व सम्बन्धमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम आयोजना

उद्योग संगठन मोरड र नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, उर्जा दक्षता केन्द्रको आयोजना तथा जि.आई.जेड को प्राविधिक सहयोगमा उर्जा दक्षताको महत्व सम्बन्धमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम २०७९ चैत्र ०१ गते आयोजना गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा उर्जा दक्षताका विविध आयामहरुका साथै उद्योग व्यवसाय क्षेत्रको उर्जाको खपत न्यूनिकरण, प्राप्त उर्जाको समूचित व्यवस्थापन, हाल प्राप्त उर्जाको अत्यधिक सदुपयोग, उर्जाको कारणबाट हुनसक्ने नोक्सानीको न्यूनिकरण लगायतका विषयमा अन्तरक्रिया गरी यस क्षेत्रको केही उद्योगहरुमा निःशुल्क रूपमा

विशेषज्ञहरुद्वारा ईनर्जी अडिट गरिने जानकारी गराईएको थियो । कार्यक्रमको प्राविधिक सत्रमा खेर गईरहेको उर्जा र खर्चमा वचत, खपत भईरहेको उर्जाको अनुगमन तथा क्षति न्यूनिकरणको व्यवहारिक ज्ञान, ट्रिपिडबाट मिल मेशिनरीमा आउन सक्ने खराबी र जोखिम न्यूनिकरणका विधिहरुका सम्बन्धमा विशेषज्ञहरुले प्रकाश पार्नु भएको थियो ।

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
स्वित एजेंसी विकास सहयोग एकाई

औद्योगिक प्रशिक्षण तालिम भनेको के हो ?

“औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालिम भनेको औद्योगिक प्रतिष्ठान/रोजगारदाता संघ र तालिम प्रदायक संस्था/प्राविधिक शिक्षालयहरूद्वारा स्वीकृत पाठ्यक्रम अनुसार सञ्चालन गरिने तालिम प्रक्रिया हो । यस तालिम प्रक्रियामा औद्योगिक प्रशिक्षार्थीहरूले प्रारम्भिक चरणमा तालिम प्रदायक संस्था/प्राविधिक शिक्षालयहरूमा प्रशिक्षण लिन्छन् भने दोस्रो चरणमा औद्योगिक प्रतिष्ठान वा रोजगारदाता संस्थामा कम्पनी प्रशिक्षकको प्रत्यक्ष निगरानीमा रही दैनिक उत्पादन प्रक्रियामा समेत सहभागिता जनाउँदै प्रशिक्षण लिन्छन् । यस प्रशिक्षण प्रक्रियामा औद्योगिक प्रतिष्ठान/रोजगारदाता संघ, तालिम प्रदायक संस्था/प्राविधिक शिक्षालयहरू र प्रशिक्षार्थीहरूबीच त्रिपक्षीय सम्झौता गरी सोही अनुरूप प्रतिबद्ध भई तालिम सञ्चालन गरिन्छ ।

औद्योगिक प्रशिक्षणबाट उद्योग व्यवसायलाई के फाइदा हुन्छ ?

- प्रशिक्षार्थी काम गर्दै सिक्ने हुनाले उद्योगको निरन्तर उत्पादनमा समेत सहयोग गर्दछ साथै सम्बन्धित प्रशिक्षार्थी ३.५ महिना सैद्धान्तिक तथा केहि व्यवहारिक सीप सिकेर आउने र १९.५ महिना सम्बन्धित उद्योग व्यवसायमा कार्य गर्ने सुनिश्चितता हुने हुनाले उक्त अवधि सम्मको लागि उत्पादन प्रक्रियामा योगदान गर्ने ।
- उक्त प्रशिक्षार्थीको औद्योगिक प्रशिक्षणको १९.५ महिनाको अवधिमा सम्बन्धित उद्योगको कम्पनी प्रशिक्षकले ३ पटक गर्ने आन्तरिक मूल्यांकनको पाठ्यभार कूल पूर्णाङ्कको ६०-६५ प्रतिशतसम्म रहने हुनाले ती प्रशिक्षार्थी कम्पनी वा कम्पनी सुपरभाईजर प्रति जिम्मेवार भएर कार्य गर्ने ।
- प्रशिक्षार्थी कम्पनीको दक्ष सुपरभाईजरको प्रत्यक्ष निगरानीमा कार्य गर्दै सिक्ने हुनाले आफ्नो आवश्यकता अनुरूपको कामदार आफै उत्पादन गर्ने सकिने ।
- कालान्तरमा उत्पादकत्वमा वृद्धि हुनुको साथै दक्ष जनशक्तिको उपलब्धता हुनेछ ।

कार्यान्वयन

सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश
नं १, विराटनगर

प्राविधिक सहयोग

थप जानकारीको लागि

सीप विकास इकाई
उद्योग संगठन मोडू
सम्पर्क नं:

इन्स्योर परियोजना
परियोजना सहयोग इकाई
प्रदेश कार्यालय, पोखरिया टोल
विराटनगर
सम्पर्क नं: ०२१-४६४५०४